

Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet
Postboks 8036 Dep
0030 OSLO

Deres ref.: 14/3734

Vår ref.: 14/7555

Dato: 11.februar 2015

Høring NOU 2014:9 Ny adopsjonslov

Det vises til brev fra departementet av 4. desember 2014.

Arbeids- og velferdsdirektoratet har i hovedsak ikke merknader til forslaget til ny adopsjonslov.

NAV har ansvar for saker om hvem som er barnets juridiske foreldre etter barneloven. Vi har i denne forbindelse enkelte kommentarer til utredningen og forslagene.

6 Generelle vilkår for adopsjon og forhåndssamtykke

6.6 Samtykke og uttalelse fra barnets foreldre

Særlig om adopsjon av barn med ukjent far

Dersom det ikke opplyses hvem som er barnets far, vil NAV henlegge farskapssaken. Barnets far får i slike tilfeller ikke mulighet til å uttale seg i en eventuell adopsjonssak og heller ikke mulighet til å beholde barnet. Barnet på sin side mister muligheten til å få kunnskap om sin opprinnelige far.

Det fremgår av utredningen at det i noen tilfeller kommer frem i adopsjonssaken at barnet i realiteten har en kjent far, men at dette ikke opplyses til NAV slik at farskapet kan bli fastsatt. Adopsjonslovutvalget understreker viktigheten av at NAV i slike saker bringer farskapet på det rene dersom dette er mulig. Videre at det bør vurderes å tilføye i farskapsrundskrivet hvilken betydning ukjent farskap i en adopsjonssak har for barnets og den biologiske farens rettigheter.

ARBEIDS- OG VELFERDS DIREKTORATET

Postadresse: Postboks 5, St. Olavs plass // 0130 OSLO

Besøksadresse: Sannergata 2
Tel: 21071000 // Faks:

www.nav.no //

NAV kan i henhold til barneloven § 11 henlegge en farskapssak dersom barnet dør kort tid etter fødselen, eller der andre sterke grunner taler for henleggelse. Arbeids- og velferdsdirektoratet vil ta inn en presisering i rundskrivet om at opplysninger om at barnet skal adopteres bort *ikke* er en slik særlig grunn til henleggelse. Moren må som i andre saker hvor far ikke er oppgitt, gis informasjon om hvilken betydning det har at farskap blir fastsatt/ikke fastsatt og oppfordres til å oppgi hvem som barnets far. Vi vil påpeke betydningen dette har for barnets og farens rettigheter. Andre sterke grunner til henleggelse foreligger imidlertid når det ikke er mulig å få opplysninger om hvem som kan være far til barnet. Oversendelse til domstolene forutsetter at far er kjent og kan saksøkes.

Dersom NAV har henlagt saken fordi mor ikke har oppgitt hvem som er far, kan saken tas opp igjen dersom det fremkommer nye opplysninger. NAV er imidlertid avhengig av å motta disse opplysningene. Også i tilfeller hvor farskapssaken enda ikke er henlagt, vil NAV kunne behandle saken på bakgrunn av opplysninger fra andre enn moren. Arbeids- og velferdsdirektoratet har i forbindelse med tidligere kontakt med Bufetat forstått det slik, at taushetsplikten er til hinder for at adopsjonsmyndighetene kan gi opplysninger om at far i realiteten er kjent videre til NAV. En løsning her vil være å etablere nødvendige hjemler for å gi ut opplysningene. Dette må eventuelt vurderes opp mot hensynet til taushetsplikten.

Vi vil påpeke at Bufetat antas å ha minst like god kompetanse som NAV, til å informere moren om den betydningen det har for far og barnets rettigheter at farskapet avklares før adopsjonen. Som det påpekes i utredningen vil en løsning være å avslå adopsjon dersom det er usikkert om farskapet faktisk er ukjent.

9. Vilkår for adopsjon av barn unnfanget ved assistert befruktning i utlandet

9.6.6 Krav om å fremme søknad innen 6 måneder

Adopsjonslovutvalget foreslår at det innføres en tidsfrist på 6 måneder regnet fra barnets fødsel for når pretenderende forelder kan søke om adopsjon etter § 13. I tilfeller hvor fristen oversittes, kan barnet adopteres etter de ordinære reglene for stebarnsadoptjon. Det vil da, slik vi forstår det, kreves at søkeren har oppfostret barnet i fem år.

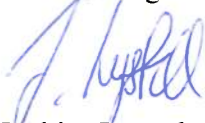
Arbeids- og velferdsdirektoratet antar at 6 måneder kan være for kort frist dersom det kreves at det juridiske farskapet skal være fastsatt før farens ektefelle kan søke om adopsjon. Fastsettelse av farskap etter de administrative reglene i barneloven §§ 4 og 7 krever godkjenning fra mor og eventuelt også hennes ektefelle. I tilfeller hvor barnet er født av en surrogatmor, er det som hovedregel et vilkår at hun og eventuelt ektefellen møter personlig på norsk utenriksstasjon. Det må antas at det i slike tilfeller kan gå tid, særlig dersom surrogatmorens ektefelle må involveres. Dersom saken ikke kan løses administrativt, vil domstolene måtte ta stilling til farskapsspørsmålet.

Det fremgår av i punkt 9.6.6 tredje avsnitt at søknaden kan fremmes innen fristen og at eventuelle manglende dokumenter eller opplysninger kan ettersendes. Det fremgår ikke om dette også omfatter dokumentasjon for juridisk farskap. Dersom dokumentasjon for juridisk farskap også kan ettersendes, har ikke Arbeids- og velferdsdirektoratet merknader til fristen.

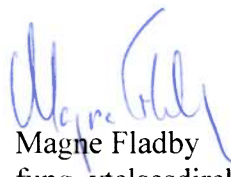
9.6.10 Krav om DNA-analyse av pretenderende fedre

Adopsjonslovutvalget mener at norske myndigheter bør innføre rutiner og eventuelt endre regelverket for å sikre at juridisk far er barnets biologiske far også i tilfeller der surrogatmor er ugift. Når surrogatmor er ugift, er det etter gjeldende barnelov ikke noe vilkår at mannen som erklærer farskap er barnets biologiske far dersom surrogatmoren har oppgitt vedkommende som far. Det kan dermed ikke innføres rutiner som stiller krav om DNA-analyse uten en endring i barneloven.

Med vennlig hilsen

Joakim Lystad
arbeids- og velferdsdirektør

Magne Fladby
fung. ytelsesdirektør

Kopi: Arbeids- og sosialdepartementet